

В Індії реставрують синагогу XVI століття

Інтер'єр синагоги Кадавумбхагам, Музей Ізраїля, Єрусалим

У Середньовіччі євреї Кочина на південному заході Індії контролювали більшу частину світової торгівлі прянощами. Община процвітала та звела безліч синагог, частина яких збереглася досі. Серед них синагога Кадавумбхагам у передмісті Кочина — Маттанчеррі. Побудована в 1544 році, вона вважається однією з найвишуканіших синагог у штаті Керала, привертаючи увагу дерев'яним інтер'єром та внутрішнім оздобленням. Храм шанувався як євреями, так і їхніми сусідами, місцеве населення пов'язує з цією синагогою кілька історій про божественні чудеса.

Сім'я кочинських євреїв

Про євреїв у цих краях, які говорили своєю мовою (юдео-малаялам), повідомляв ще Біньямін із Тудели у XII столітті. Молитовний дім століттями використовувався євреями Кочина, але більшість громади емігрувала до Ізраїлю у 1950-х роках, після чого будівлю перетворили на склад для зберігання кокосового волокна. Ковчег був перевезений до Ізраїлю і зберігається сьогодні в мошаві Нехалім поблизу Петах-Тікви, а інтер'єр відновлений і виставлений у Музеї Ізраїлю в Єрусалимі.

Фасад оригінальної синагоги обрушився під час злив мусонів у 2019 році, і після громадських протестів Департамент археології штату Керала взяв на баланс цю пам'ятку архітектури. Під час робіт працівники виявили два єврейські надгробки. У вересні було [завершено зведення тимчасового даху](#), але ремонт призупинили — як через обмеження у зв'язку з Covid-19, так і після протестів місцевих жителів, стурбованих обмеженням будівництва, якщо синагогу оголосять об'єктом, що охороняється.

Єврейська вулиця у Кочині. Фото: [Ranjithsiji](#)

Днями об'єкт відвідав міністр у справах археології та музейної спадщини Ахмед Деварковіл. У будівлю буде проведено електрику, вона також потребує наглядача та охоронця.

З 8 синагог, що збереглися в Кочині, лише одна (Парадезі) є діючою. Ще одна частково використовується як магазин одним із небагатьох євреїв, що залишилися. Декілька будівель лежать у руїнах, одна знесена, а у двох колишніх синагогах відкриті сьогодні музеї історії євреїв штату Керала.

Борис Вайнер